

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

<i>Helyben házhoz hordva:</i>		<i>Vidéken postai szétküld:</i>	
Egész évre	12 frt	Egész évre	14 frt
Fél évre	6 „	Fél évre	7 „
Negyed évre	3 „	Negyed évre	3.50
Egy óra	1 „	Egy óra	1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, föut 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petit sor egyszer . . . 8 kr | Bélyegdíj külön 30 kr
Minden következőnél . . . 6 „ | Nyilttér sora 20 „

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kézíratokat vissza nem küldünk.

A függetlenségi párt válsága.

Arad, május 23.

„És hazafias lelkiismeretünk azt parancsolta, hogy inkább kövessük Kossuth Lajost, mint a Pálffy Móriczokat.” Ezekkel a szavakkal okolta meg többi közt a tizenhét, vagyis most már huszonegy függetlenségi képviselő, kik a pártból kilépve ezután külön csoportot tognak képezni.

Erős szavak biz azok, és pedig annyival erősebbek, mert nem valami hangzatos frázist, vagy öbletes szófordulatot képeznek, hanem keserű valóságot, mely letörülhetetlen bélyeget sűt a politikai hitehagyottság ama nyomorultjaira, kik Polonyi-ival élükön bevitték a függetlenségi párt zászlaját az olygarcha és klerikális reakció táborába.

Országos, sőt történelmi botrány ez, mely a történet évkönyveiben, mint az ez időszerű magyar alkotmányos élet politikai erkölcsének elfajulását jellemző példa, mindenkor szégyenoszlopa maradandó a kornak.

Mert ennek a korszaknak immár megadta jelentőségét az események fejlődése. A népek sorsát alkotó események ugyanis ép úgy a természet törvényeinek vannak alávetve, mint a fizikai világ összes tümenyei; amint a térnek ugyanazon részét egyszerre két test anyaga nem töltheti be, úgy ha valamely korszakot alkotó momentum betöltötte egy nép lelkét, egy azon időben azt egy másik nem foglalhatja el. Ma a lelkiismeret szabadságának nagy posztulátumai képezik a beköszöntött korszak jelszavát. Akárki, akár miért hagoztatta legelsőbbet; az a körülmény, hogy az egész nemzet osztatlanul sorakozott kivívására, bizonyítja, elérkezett ama jelszavak megvalósításának az ideje, s továbbra elodázni ugysem lehetett volna.

Az egész nemzet áll a vallásszabadság és az annak föltételeit képező reformok mellett, és ha a Róma parancsára hallgató főurak, papok és zsoldjukba szegődött parlamenti opportunisták, igazi nevükön jezsuiták, megbuktatják e reformokat, akkor a nemzetet magát tették csúfá, s a magyar nemzeti szellem hatalmát ejtették súlyos, tán soha ki nem közzörülhető csorbát.

Politikai erkölcselenség és hazugság tehát, a mit a Polonyi-párti jezsuiták a körükből kivált liberalis töredék lesújtó manifestációjára válaszolt, hogy t. i. ők ama liberalis elveket ma is vallják, de a kormánynak és a többségnek nem szavazzák meg, mert nem állanak azzal egy azon közjogi alapon. Hiszen a kormány nem a maga és pártja számára, hanem a magyar nemzet számára készíti elő ama reformokat, és ha valóban megfelelnek azok a jogegyenlőség és szabad-

ság eszményének, akkor ama politikusok, kik elvből ellenzik, reakciónárisok, akik pedig ezen magasztos elvek híveinek hirdetik magukat, s mégis ezen elvek czimén nyert mandatumaik alapján ellenzik azokat, népámitók, nevezék bár magukat s pártjukat akár nemzetinek, akár függetlenséginek.

A tények ezen logikája elől nincs kitérés, és az elvek elárulását bünhödés-ként követő politikai megsemmisülés elől a hitehagyottak számára nincs menekvés. A parlamenti pártok sorakozhatnak úgy, a mint tagjainak anyagi érdekei, személyi s társadalmi összeköttetései, műveltségi foka vagy temperamentuma magával hozza, és nevezhetik magukat e pártok és párt-töredékek kormánypártnak, nemzetinek, 48-asnak, függetlenségi és 48-asnak, Eötvös-pártinak, vagy Polonyistának, a magyar nép immár nem törődik bujósdi játékjukkal, s csak két pártot fog és ehhez képest kétféle politikust fog ismerni, egy olyan pártot s ahhoz tartozó olyan politikust, ki az ő szuveren jogait a pápa, a kath. hierarchia és az olygarchia tulkapásai és hatalmi velleitásei ellen védi, és a nemzeti érdekekkel szorosán egybeforrt szabadelvű reformok mellett harcol és egy másik olyan pártot és politikust, ki az elvek ellen száll sikkra. Az egyik oldalon a hazafiak lesznek, a másik oldalon és az ezek zsoldjában vagy érdekében a nemzetellen harcoló opportunisták, igazi nevükön jezsuiták.

Ellenállhatlan erővel megyen végbe a pártok két irányú vegy bomlása; Eötvös és 20 társának kilépése abból a függetlenségi pártból, melyben az elvtagadó intrikusok kerekedtek felül, szintén ezen vegyfolyamat tümenye. A szabadság ügyéhez hívek maradott hazafiakat elhatározásukban a nemzet elismerése fogja kitartásra bátorítani, míg a többi megsemmisítő ítéletével sújtani.

Belföld.

A főrendiházból.

A főrendiház május 29-én nyilvános ülést tart. — A főrendiház gazdasági bizottsága f. hó 23-án d. u. 5 órakor Vay Miklós koronaőr lakásán ülést tart. Napirend: 1. A főrendiház bevételeiről és kiadásairól 1892. évi december 1-től 1893. évi április 30-ig vezetett számadások megvizsgálása; 2. kisebb gazdasági ügyek; 3. a főrendiház 1894. évi költségelölirányzatának megállapítása. — A főrendiház mentelmi bizottsága f. hó 24-én déli fél 1-kor ülést tart. Tárty: Gróf Esterházy Károly főrendiházi tag mentelmi ügye. — A főrendiház igazoló bizottsága f. hó 29-én d. e. fél 11 órakor ülést tart. Napirend: Gróf Esterházy László sárosi nagybirtokos örökös főrendiházi tagsági jogának újból történt feléledésének bejelentése s illetőleg ennek alapján elismerése.

A budai honvédszobor leleplezése.

A budavári disztéren felállított honvédszobrot pünkösdi vasárnapján d. e. 11 órakor tengernyi közönség jelenlétében, nagy és szép ünnepélyességgel leleplezték le. Az ünnepélynek az időjárás is kedvezett. A verőfényes szép időben már kora reggel megmozdult a főváros lakossága és apraja-nagyja valóságos zarándoklatban, a melynek végehossza nem volt, vonult fel a budai várba, hol még a legnépesebb szent istvánnapi körmenet alkalmával sem lehet latni akkora közönséget, mint tegnap. A lánczid folyton himbálódzott a rengeteg néptömeg terhe alatt, mely rajta keresztül ment. A budai Lánchíd-téren, az Albrecht-uton, a várba vezető gyalogos hegyúton, mint valamely megindult hangyaboly, nyüzsgött a nép, a sikló pedig szünet nélkül közlekedett fel és alá.

Az ünnepély színhelye, a budai vár valóságos nemzeti diszt öltött. A házakat gazdagon felékesítették lobogókkal, szőnyegekkel és zöld gallyakkal. A disztéren, hol a szobor áll, a házak oly pazarul fel voltak disztitve, hogy a szem valóban nem talált nyugvó helyet abban a tarka szinpompában, melyet a disztér tüntetett elő. A gyalogjárók körül felállított árboczokon hatalmas lobogók csüngtek és a tér közepén, az Albrecht-utról bekenyarádva, két sor póznán a megyei és városi törvényhatóságok czimerei függöttek; közbül kordonnal elzárt ut vezetett a szoborhoz. A disztér északi sarkában a szobor mellett állott a dobogó a szónokok számára, a szobor előtt pedig a hölgytribün ötszáz ülőhelyyel. A szobrot négy óriási szálfára felhuzott vászontakaró fődte el a leleplezésig. A szobrot környező pázsitra rakták le az érkező koszorukat. A disztéri házak és erkélyek zsufolásig megteltek közönséggel, sőt még a házak tetejéről is több százan nézték az ünnepély lefolyását.

D. e. 9 órától kezdve egymásután érkeztek a meghívottak és a küldöttségek a leleplezési ünnepélyre és a számukra kijelölt helyet példás rendben foglalták el a válszalagos öreg honvédek és a kokárdás egyetemi ifjakból alakított rendezőség előzékeny és udvarias intézkedései nyomán. Igen érdekes látványt nyújtott a küldöttségek felvonulása. Legelsőnek érkeztek a honvédek menodékház diszbe öltözött tagjai Cserey ezredesparancsnok vezetése alatt. Köztük többen voltak olyanok, akik 44 évvel ezelőtt Budavára ostromán résztvettek, így Alvinczy Avelin honvédörnagy, Arvay László százados, Tornay főhadnagy, Erdélyi tizedes stb. A szegedi öreg honvédek egyenruhában, élükön Széll György elnökkel dobpergés mellett vonultak fel a közönség zajosan megjelenezte őket ép úgy, mint a zászló alatt trombita szóra lépkező debreczeni honvédek. Az öreg honvédek a Szt.-Háromság-téren gyülekeztek. Voltak közöttük többen régi honvéd- és nemzetőri egyenruhában, voltak előkelő urak és öreg földmivesek. Többen közülök

egymásra ismerve, könyes szemmel ölelkeztek össze. A honvédek fél tizenegyre tájban vonultak a szobor alá, a hol már akkor nagy élénkség urakodott.

Pontban d. e. 11 órakor a budai dalárda, mely elnöke, Rózsavölgyi Gyula dr. tanácsnok vezetése alatt vonult fel, rázendítette a himnuszt. A dalárdát Sellei Gyula karnagy vezényelte. A közönség néma csöndben hallgatta a dalárda énekét. Ezután Szénássy Sándor dr., a budai honvéd-egylet elnöke olvasta fel a szobor történetét.

Mikor Szénássy Sándor dr.-nak ajkáról elhangzott a szó: *Hulljon le a lepel,* a vészontakáró egy pillanat alatt legurult és a közönség szünni nem akaró éljenzésben és dörgő tapsviharban tört ki. A zajos hatás szünetelhetetlen volt. Lelkesülten megjelenezték Zala György szobrászt. A perczekig tartó viharos éljenzés elmúltával Degré Alajos elnök lépett az emelvényre, hogy elmondja beszédét. Eleinte nagy tüzzel beszélt, de mindinkább erőt vett rajta a meghatottság s nem fejezhette be beszédét. „Engedjék meg uraim, hogy ne mondjam tovább írott beszédemet, hanem szívem érzését tolmácsoljam. Különbben a lelkesültség elfojtja szavamat. Ezért régi bajtársamat, Cserey Ignác ezredest felkérem, hogy tegye le a szoborra a központi honvédegyelet koszorúját.”

Degré szavai általános, mély benyomást keltettek és az öreg honvédek zajosan megjelenezték.

Ezután a dalárda az *Üdvözléte* t énekelte el, melyet a koronázási jubileumon is előadott, majd Bartók Lajos országgyűlési képviselő nagyhatással elszavalta, alkalmi ódáját, melyet a közönség zajosan megtapsolt és szerzőjét megjelenezte.

Most Spur János honvéd rövid szavakkal a szobrot átadta a fővárosi közönség gondozásának, melynek képviselésében Gerlóczy Károly polgármester lendületes beszéd kíséretében vette gondozás alá a szoborművet.

A zajos éljenzés és taps lecsillapultával, mely a polgármester szavaira felhangzott a budai dalárda az ünnepély programjának záradékául elénekelte a *Szózatot*, mely után a közönség lassankint oszladozni kezdett, de a forróság daczára egész délelőtt sokan álltak körül a szobrot, melynek megtekintésére egész délután késő estig özönlettek a fővárosiak és a fővárosban időző vidékiek.

Tanügy.

A tanító-egylet közgyűlése.

— Első nap. —

Az aradvidéki tanítóegylet XXIV. évi közgyűlése most folyik Buttyinban. A közgyűlésről saját tudósítónk a következőket írja. Hétfőn tartotta meg a tanítóegylet a közgyűlés előértekezletét, melyen Máday Mátyas elnököt.

Elnök a megjelent tagokat üdvözölve, az előértekezletet megnyitja s bemutatja a központi választmány által megállapított közgyűlési sorrendet.

Felolvastattak és tudomásul vették a házszabályok.

A számvizsgáló bizottságba beválasztották Ehrling Lenárd, Vlacsil Károly, Kresz Károly és Krausz Jakab azon utasítással, hogy jelentésüket a közgyűlés elé terjesszék be.

A diszülés tárgysorozata a következőkben állapították meg: a) diszülés elnökének megválasztása, a melyre ft. Szirmai János plébános hozatik javaslatba, b) diszelnök megnyitója, c) a „Társház”, d) a „Munkaprogram”, e) okserü baromfityesztés, f) az orvos-paedagogia szakosztály működésének ismertetése.

A rendes közgyűlésre utaltatnak: 1. családi olvasótársaságok, 2. kertészet és gyümölcsfa-tenyésztés, 7. a jelentések, 8. tsztujítás, 4. a diszülés határozatai, 5. Csik J. javított számológépe, 3. Arad megye dombortér-

képe, 9. igazgatóválasztmány javaslatai; a) az ismétlő iskolák országos szervezése, b) az egyesület 25 éves jubileuma tárgyában, 10. Krausz F. indítványa a segélyalap visszaállítása érdekében nagy port vert fel; számosan léptek sikra s ez egymás mellé állított érvekre névszerinti szavazás rendeltetvén el, 30 szavazattal 17 ellen a közgyűlés elé terjesztendőnek határozatát el. Felvetetett még a részvételi díjak kötelezővé tétele iránt benyújtott indítvány. Elnök ezután az értekezletet berekeszté.

— Második nap. —

— május 23.

A diszülés.

Máday Mátyas elnök fél 10 órakor megnyitván az ülést, az előértekezlet megállapítása alapján előterjeszté, hogy a diszülés elnököt választ; ajánlja a helybeli róm. katolikus plébánost, Szirmai Jánost, kit a diszülés lelkes éljen közt választ meg s meghívására bizottság küldet ki Némethy Károly vezetése alatt.

A disz elnök megjelenvén, megválasztását megköszöni s magvas megnyitó beszédének köztetszés között történt elmondása után a diszülést megnyitja. Jegyzőül megválasztatnak: Felber Károly és Popper Ignác egyesületi tagok.

Olvastatnak a Délmagyarországi és Csongrád megyei Tanító-egylet üdvözlő sürgönyei. Tudomásul vétetik. Popeszkú Izidor közs. jegyzőnek a rendezés.

Sorrend alapján a „Társház” tervzetének ismertetése.

Csik János az orvos-paed. szakosztály működésének s ügykörének bemutatására Roboz József kéretik fel, kiknek véleményei és javaslatai Máday elnök felszólalása alapján a rendes közgyűléshez utaltatnak. Hasonló sors jut Némethy Károly „Munkaprogramja” és Máday Mátyas népszerű javaslatának a falusi olvasótársaságokról, melyet Tabakovits Mariska olvasott fel és zajosan megtapsolták.

Ezután Kováts Ferencz olvasta fel Grasel János „A fatenyésztés és kertészet” című értekezését, melyhez megteszi észrevételeit s azokkal együtt végrehajtás végett a holnapi közgyűléshez utaltatják.

Közben megérkezett Varjassy Árpád kir. tanfelügyelő és Parthay Géza földmívelésügyi miniszteri kiküldött, ki a baromfiak okserü terjesztése köréből vett szakelőadást. Hivatalos statisztikai adatokkal mutatja ki a baromfityesztés rendkívüli fontosságát, melyből a múlt évben 22 millió frt vétett be.

Saját részéről legzélszerűbbnek találja a baromfiak tenyésztését hústermelés czéljából szemelött tartva a két évenként megújítandó frissvérü apaállatok beszerzését. A bóbítás és tollas lábú fajok a leghátrányomult fajok, az első azért, mert a bóbíta akadályozza a látást, a takarmány keresését s alkalmas a szemgyulladás elősegítésére, utóbbi pedig a láb elmeszesedésre, melyet a prarusíták idéznek elő. Elvetendőnek találja a kókin fajt is, legalkalmasabbnak a flintok lanczan fajtákat találja, továbbá a fekingi és alisbuti kacsákat. A ludak közül az emdeni ludfajta. Az érdekes előadásért a közgyűlés tapsviharral és éljennel jutalmazta Parthay Gézát, az országos baromfityesztő intézet igazgatóját.

Időjárás.

Légnyomás: reggel 7 órakor 763.6 mm., délután 2 órakor 762.3 mm. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 20.0, délután 2 órakor C° + 28.0. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor K. 5, délután 2 órakor D. 8. Felhőzet: reggel többnyire derült, délután többnyire borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Békésmegye pünkösdje.

— Az „Aradi Közlöny” saját tudósítójától. —

(Iparkiállítás és bazar Csabán. — A békésmegyei gazdasági-egylet évi közgyűlése. — Zászlószentelés Gyulán. — Lóverseny.)

A két pünkösdi ünnep tolyamán az egész megyét és a környéket érdeklő ünnepélyek estek Békésmegyében, melyek mindegyikének hatalmas közönsége volt. Derült, igazán pünkösdi szép idő kedvezett e látványosságnak. Az ünnepélyek között természetesen a legnagyobb közönséget vonzotta a lóverseny, melyre

még Arad és Csanádból is sokan voltak kíváncsiak. Nagysikerű volt a tűzoltók zászlószentelése Gyulán, mely alkalmat adott Tallian Béla békésmegyei főispán és kormánybiztosnak arra, hogy a békésmegyei tűzoltókszövetséget proklamálja. A szövetség fogja a még hiányzó tűzoltóegyleteket az egyes községekben szervezni.

Részletes tudósításunk a békésmegyei ünnepélyekről a következők:

Vasárnap reggel nyílt meg Csabán a vigadó összes termeiben az általános kiállítás és bazar, mely hü képét mutatta a csabai előrehaladt iparnak. Mintegy 3500 tárgy volt összesen kiállítva, köztük az asztalos ipar tárgyai méltó feltűnést keltettek, hasonlóképpen a különleges himzett csabai bőr asszonybekecskek, melyeken a legpazarabb himzést láttuk. Gazdag volt a tanoncz munkakiállítás is és Rozenhal Ignác ipartestületi elnök, kinek ez a kiállítás leginkább köszönhető, csak úgy dagadozott az örömtől, látva, mily kitűnően sikerült a kiállítás, melyet a két napon keresztül 5000-en nézték meg. E kiállítás alkalmával sorsjátékot is engedélyezett a miniszter. A főnyeremény 500 koronás ipartermék. Ajánljuk olvasóink figyelmébe az iparpártolás nemét, olcsó sorsjegyekkel a 75 tárgy közül esetleg lehet nyerni és eltekintve attól, hogy a tiszta jövedelem az elaggott iparosok segélyezésére fordítatik.

Ugyancsak vasárnap folyt le fényes ünnepélyek között a gyulai önkényes tűzoltók zászlószentelése. Ez alkalommal igen sok idegen fordult meg Gyulán. Az utcák izléssel voltak diszesítve, majd minden házon trikolor hirdette Gyula ünnepélyét. Hét órakor felvontuk a gyulai, nemkülönbben a vendég tűzoltó-egyletek és pedig: a nagyváradi, pozsonyi, szarvasi, lippai, hajdusoboszlói, győri, ujaradi, nagykirindai, kun-madarasi, gyomai, körösladányi, békési, keszthelyi, nagykarolyi, resiczai tűzoltóegyletek. Fél nyolcz órakor Göndöcs Benedek apátkanonoknál Tallian Béláné zászlóanyának bemutatták a koszorus leányokat.

A zászlószentelési ünnepély isteni tisztelettel kezdődött, melyen Göndöcs Benedek celebrált Az evangéliumnál a zászlórudjába három szegert vertek be. Az első Göndöcs Benedek a Szt-Háromság nevében, Tallian Béláné zászlóanya Istennel előre jelge alatt, végül Tallian Béla főispán a király és hazadicsőségére, szegeket vertek meg a zászlórudba a szabadég alatt: Terényi Lajos Gyula város országos képviselője, Dutkay Béla polgármester, Borza Béla és Wencskheim Dénes grófok, valamint a többi tűzoltó-egyletek képviselői.

Délben a népkerti pavillon terrasszán terítették a vendégeknek. A lakoma lelkes hangulatban folyt. Az első pohárköszöntőt Dobay János tűzoltó-egyleti elnök mondotta a királyra, majd a zászlóanyát köszöntötte fel. Ezután Tallian Béla főispán emelkedett fel s lelkes beszédben a megyebeli tűzoltókat szövetkezésre hívta fel. A pohárköszöntő nagy lelkesedésre gyújtotta a tűzoltókat. Carisztó Miklós gyulai tűzoltóparancsnok a vendégek egészségére ivott. Délután népmulatság, este fényes bál tartott.

Pünkösdi hétfőjén a békésmegyei gazdasági egyesület közgyűlése tartott igen nagy részvétel mellett. A megye minden vidékéről számosan voltak jelen. A gyűlést Beliczey István volt főispán és a gazdasági egylet elnöke nyitotta meg. A megnyitó beszédben felölelte az egylet egész tevékenységét. Ugy éreztük, magunkat — mondotta — mint az a gazda, a kinek a feje fölött égett meg a ház, a népbanki csariád bukás sok pénzbe került az egyletnek. Az alapítványi tőkéket kellett mindenképp előt helyre pótolni. Az megtörtént. Most már az egylet a lötenyészttéssel keröltve — mely Békésmegyében nagy fokon áll — főleg a tehén és sertés nevelésre fog gondot fordítani. A szokorrépa és kendertermelésnek lendületet adni szintén jelentékeny feladat. A szocialistikus tünetek végleges elosztatását az egyesület szintén programba veszi. Az elnöki jelentés nagy tetszéssel találkozott Beliczey Istvánt megjelenezték érte. Az egyletnek van ezidő

szerint 812 tagja és 19,452 frt vagyona, van külön amerikai szőlőtelepe. Foglalkozott gazdaságok szakzerű vizsgálatával. Rendezett tenyészállat-kiállítás és löverseny, legközelebb pedig Mezőberényben terménykiállítást rendez. Az egyesület igen agilis, tanulhatna tőle sok gazdasági egyesület.

A tisztviselők választásán elnökké újra Belicsey Istvánt választották. Alelnök: Geiszt Gula, ügyész Ursznyi János, titkár Zlinszky István.

Délután a békésmegyei gazdasági egyesület löversenye folyt le az egyik csabai igen alkalmas gyöpen. Nagy és diszes közönség nézte a futtatást, a tribünön elegáns női közönség csábító tavaszi toilletében. Összesen hat verseny volt és pedig: békésmegyei mezőgazdák versenye. Futott öt ló. Pálya hossza 1600 méter. Első díj 100 arany, második 50. Elsőnek beérkezett Zsirus Pál (Szarvas) Madárja, másodiknak Rohoska György (Szarvas) Bátorja. Második verseny mezei gazdáké bárhol nevelt lóval. Elsőnek érkezett Dobó Imre (Szeged). Pálya hossza 160. Díj 60 arany.

Igen sok fogadás volt az uralova-versenyre. Tét 10 frt. Pálya 2000 méter. Díj 500 arany. Neveztek: Meyer főhadnagy Hamilton-jával, Segesváry hadnagy Viharral és Noszlophy Emil Tartásájával. Eleinte Meyer nevezett, de pálya felén Noszlophy elérte és könnyű szerrel futott be elsőnek. Második Segesváry Viharja. A közönség a bátor lovasokat hatalmasan megéljenzte.

Nyertes lovak versenyén neveztek négyen. Itt is „Madár“ könnyű szerrel előzte meg társait. A vigaszverseny azonban rendkívül meglepetést okozott. Futottak hatan. Egy gebe ló általános elszőrnyűködtéssel beállott a sorba és még általánosabb csodálkozásra, noha egy lábára sántított, könnyesen beszaladta a pályát. Nyert 40 aranyat. A ló gazdája Zvolenszky János, 20 frtért vette és érdemes, hogy nevét is felemlítse a sport-történelem: Szárcsának hívják.

Igen érdekes volt az üggető versen is. Neveztek négyen. Indítás percenkint. Elsőnek beérkezett Geiszt Gyula s nyert 100 aranyat.

A löversenyek végeztével a közönség modern népvándorlást indított s este a Széchenyi kertben lezajlott bálban adott találkozót, mely kiváló reggelig tartott.

Időjósítás a mai napra.

A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Május 24. —

Változó felhőzet. — Meleg. — Később borulás. — Zivatarok. — Eső.

H I R E K.

Május 24. Szerda. Róm. kath. naptár: Johanna. — Protestáns naptár: Johanna. — Görög-keleti naptár (május 12.): Epiphán. — A nap kél 4 óra 15 perczkor, nyugszik 7 óra 39 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van kedden, és szombaton 8—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola, földszint.

Az „Aradi Közlöny“-re előfizetheti bármely naptól, egy óra 1 forintjával, vidéken postai széküldéssel 1 frt és 20 krajczárral. A firdidény alatt a kiadóhivatal pontosan megküldi az „Aradi Közlöny“-t az esetben is, ha az előfizető tartózkodási helyét többször változtatja. Levelezőlapon nyilatkoztott kiadásra a kiadóhivatal a lapot 8 napon át díjtalanul bárkinek megküldi.

Személyi hir. Salacz Gyula kir. tanácsos, polgármester a budai honvédszobor leplezéséről tegnap Aradra érkezett. — Réthy László dr., a jeles tudós tegnap hosszabb tartózkodásra városunkba érkezett.

A hivatalos laphól. A király lovag Trapsia Mihály várakozási illetékekkel szabadságot vezérőrnagynak, az újra megtartott felülvizsgálat alapján „szolgálatképtelen“ gyanánt nyugalomba helyezését rendelte el s neki ezen alkalomból az altábornagyi jelleget ad honores, — jeles, háboruban is kitünő szolgálata elismerésül pedig a Lipót-rend lovagkeresztjét, mindkettőt díjmentesen adományozta.

Aradiak a honvédszobornál. E hó 21-én leplezték le Budán a honvédszobrot. A leplezési ünnepélyről lapunk máshelyén tudósítottunk. Aradváros törvényhatóságának megbízásából városunk közönsége nevében Salacz Gyula kir. tanácsos, polgármester helyezett koszorút a szobor talapzatára. Kiséretében voltak: Barabás Béla dr, Atzél Péter és Múlek Lajos dr. Az aradi honvédegylet küldöttségét Lukácsy Miklós elnök vezete.

Piros pünkösöd. Vasárnap és hétfőn ünnepelte az egész keresztény világ pünkösöd ünnepét. A templomokban mind a két napon ünnepélyes istentiszteletek voltak. A minoriták templomában vasárnap reggel fél 8 órakor Supka Béla hitszónok magyar szent beszédet mondott, mely után szent misét tartott. Révialvi Manó plébános helynök. Fél 10 órakor ismét magyar szent beszéd volt, melyet Csák Cyrjék hitszónok tartott Szónoklat után ünnepélyes nagy mise volt, melyen fényes segédlete. Jánosy Dömjén dr rendfőnök pontifikált. Hétfőn reggel fél 8 órakor Sütő Libor áldozár mondott magyar szentbeszédet, mely után mise volt. Fél 10 órakor Faix tartott német hitszónoklatot, majd ismét Jánosy Dömjén dr czelebrált ünnepélyes nagy misét. Délután 5-kor litánia volt a templomban, 6-kor pedig a szokásos magyar litániát tartották meg a Szt.-János szobornál. A református templomban mindkét ünnepnap délelőtt 10 órakor Csécsy Imre h. lelkész tartott prédikációt, a melyet urvacsora-osztás követt. Az ágostai evangélikus templomban Frin Lajos lelkész mindkét ünnepnapon istentiszteletet tartott. — A görög keleti és görög katolikus hívők most vasárnap ünnepik a pünkösödöt. A várban a rabok között — mint minden nagy ünnepeken — úgy most is urvacsorát osztott ki Csécsy Imre református lelkész.

Lelkészszentelés. Metianu János aradi g. k. püspök vasárnap Diamandy Miklóst áldozárra szentelte föl.

Vasuti előmunkálati engedély. Az aradi és csanádi egyesült vasutak részvénytársasága a kereskedelemügyi miniszterium f. hó 17-én kelt leiratával a Gurahoncztól Plesucza, Tabács, Nagyhalmagy, Körösbánya és Brád irányában Kristyórig vezetetni tervezett helye érdekü gözmozdonyu vasutvonalra előmunkálati engedélyt nyert.

Apad a Maros. A mi szöke folyónk, a Maros arra használta fel a pünkösdi ünnepeket, hogy megáradt, úgy, hogy a vizállás a zéro pont fölé emelkedett. Tegnap azonban ismét tekintélyes apadás mutatkozott.

Pisztolypárbaj. Sulyos feltételekkel megállapított pistolypárbaly foly le tegnap A. I. dr. aradi orvos és M. M. nagykereskedő között a Csálában. A felek egyszerre löttek; sebesülés azonban nem történt. A párbajra tetteles bántalmazás szolgáltatott okot, mely városszerte beszéd tárgyát képezte.

Uj igazgató. A mezőhegyesi állami jószágigazgatóság új főnököt kapott. Gluzek, az eddigi jószágigazgató, Mezőhegyesről eltávoztván, helyére Juhász Bálint neveztetett ki.

Uj pénzesleivel borítékok. A kereskedelemügyi m. kir. miniszterium részéről közhírré tették, hogy a pénzesleveleknél a tartalom biztonságának emelése céljából vászobélésű levélborítékok hozatnak forgalomba, melyek a posta- és táviradivataloknál, valamint a posta-táviradai frankó-jegyek elárusítóinál darabonként 2 krajczáért, vagyis 4 fillérért kaphatók.

Szó a dob. Nem a reklam dobja, de az árverésé. A 18-án megtartott árverések ügyében tegnap ülésezett Aradváros gazdasági széke. Az eredményről szóló iratokat át fogják küldeni a tanácshoz jóváhagyás végett. A nyereség a tavalyi földhaszonbérlettel szem-

ben 3600 frt. — A kisköruti 2 telekre vonatkozólag a város tegnap írta ki az árverést, mely június hó 5-én lesz.

Soh'se halunk meg. Körülbelül ez volt a piros pünkösöd jelszava. Senkisémm törődött a mindennapi élet gondjaival, mindenki igyekezett annak a nyügnök mug árnyékát is kerülni, hisz vidáman akarta keresztülni a nagy májusi ünnepeket. Megtelt a korzó, benépesültek a parkok, a liget. Pezsgő élet uralkodott mindenfelé. A csálai erdőben zajos majálisok folytanak, ropogott a táncz, lebegett a fehér kendő. fel-felhangzott a cigányzenével vegyest a felkiáltás:

— Soh'se halunk meg!

Üngyilkos éhségből. A nyomor ismét egy életet taszított a hullámsírba. Nagy Ferencz, ismert csavargó már ugyszólván napok óta nem evett egy falatot sem. Koldulni nem mehetett, mert életerős ember volt. Kiment hát a Maros-partra, — friss levegőt szívni. Egyszer aztán neki szánta magát, s a habok közé ugrott, melyek felvetették, s ismét elnyelték — örökre. Holttestét még aznap kifogták a Jiraszek-féle téglaegető kemenczéknel s az alsó temetőbe vitték.

Villámsujtott ember. Kisjenőről írják lapunknak, hogy József főherczeg bankuti pusztáján e hó 20-án délután nagy vihar volt s a villám Szoboszló András bérést, ki a mezőn dolgozott, agyonütötte. Agyonsujtott a villám négy ökröt is. Rendkívüli dolog, hogy az első két ökr között álló Gécs Pál bérést a szeszélyes villám érintetlenül hagyta. Szoboszló András özvegyet és két gyermeket hagyott hátra.

Zeneestély. Ma este a Pohl-féle „Fehér-Kereszt“ kerthelyiségben Benecz Gyula híres nyiregyházi cigányzenekara hangversenyt rendez. Belépti-díj nincs.

Névmagyarosítás. Goldsmidt Antal magyar-világosi lakos vezetéknévénél „Szökő“-re leendő magyarosítását a belügyminiszter megengedte.

Exhumálás Körülbelül egy éve annak, hogy Kaszaper környékén elhalt egy cigányasszony, a kiről azt állították, hogy halálát azok a sérülések okozták, miket egy a vidéken lakó birtokos utlegeti következtében szenvedett. A községi orvos már akkor természetes halált konstataált s az asszonyt elhantolták a nélkül, hogy a hatóság vagy bíróság a további vizsgálatot szükségesnek tartotta volna. A gyanusított birtokosnak a csendörök ellen tett följelentése következtében azonban a bíróság újabb vizsgálatot és a hullának exhumálását rendelte el. A hulla kiemelése a m. hét folyamán történt meg egy albiró, Koller alügyész dr, Aigner dr törvényszéki orvos és Regdon Károly dr szegedi gyakorló orvosok által megjelent vizsgálat során kiderült, hogy a hullán teljesen hiányoznak a külérőszak nyomai.

Sziven szurta. Csütörtökön a kigyósi uradalomban több mint kétszáz munkás konkolozott. Polner Istvánnak öcsöce panaszkodott, hogy Toszeoczky György munkaközben folyton lábasarkára lépdelt. Munka végeztével Polner ezért Poszeoczkyt, ki még három társával volt, kérdőre vonta s így összeszólalkoztak, majd dulakodni kezdtek s midőn Toszeoczky Polnert mellbe lökte, ez a zsebéből előrántott bicskával sziven szurta, hogy alig haladva tíz lépést, holtan rogyott össze. A tettes átadatott a bíróságnak.

Vidéki zsurnalisztika. Temes megyében Vingán „Temes-Vingai Hiradó“ (Magyarosci Bulgariu) czim alatt új hetilap indult meg, mely — mint a megszűnt „Vingai Néplap“ — szintén két nyelven, magyar és bolgár nyelven adatik ki. A lap szerkesztője Manuov Mihály, főmunkatársa Aradi (Trifusov) Gerzson. A hazafias irányban szerkesztett lap Vingán és környékén jó szolgálatokat tehet.

Hegyek között. Az aradi kir. főgymnazium amaz ifjai, akik a pünkösdi ünnepek alatt rendezett országos tornaünnepélyre nem utaztak fel, más szórakozást kerestek. Arad megyének erdősbörözes vidékeit tekintették meg mintegy nyolczvan Lejtényi Sándor tanár vezetése alatt, s nem kis tapasztalatokat szerezve tértek tegnap délután haza. Megszemlélték és bejárták Borossebes és Gurahoncz környékét, tanulmányozva annak

flóráját, viszonyait, sőt a monyászi fürdőt is utba ejtették. A tanár s a tanulók a kirándulás eredményével meg vannak elégedve.

— **Gőzhajóközlekedés a Maroson.** Erdekes látványt nyújtott vasárnap a Maros folyón, az aradi kincstári hid közelében állomásozó kis gőzhajó, melyet a Duna-gőzhajózási társulat küldött Szegedről Aradig kipróbálandó, vajjon nem volna-e lehetséges a Maroson állandó közlekedést létesíteni. A propeller ugyan készítve, hogy csekély vízben is mozoghat, s így valószínű, hogy a próba reánk nézve eredményes lesz.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A belügyminiszter a s z é k u d v a r i önkéntes tűzoltóegylet alapszabályait és a nagy lakó ev. egyházi dalárda alapszabályait jóváhagyta.

— **Lefejezett holttest a vasuti sineken** A ujszegedi ismeretlen holttest exhumálását tegnap eszközölték. Az exhumálást dr Cserey rendőrorvos és Apró rendőrbiztos végezték. A hulla kiásásánál még Simonsich Béla n.-sztmiklósi jegyző és Alk Lajos ugyanida való bíró voltak még jelen. Es úgy Simonsich Béla, mint Alk Lajos az exhumált holttestben Simonsich Lajos rokonukat, illetőleg barátukat ismerték fel. A vizsgálati jegyzőkönyvet, a tiszaparton talált pénz- és szivartárczával együtt áthelyezte a rendőrség a vizsgálóbírószákhoz. Még ezenkívül, hogy az öngyilkosságot is megállapíthatják, a holttest ruháit is keresztetű rendőrség az ujszegedi partoldalon, valamint a Tisza vízében is halász-emberek csákyáival. De nem lehetetlen az sem, hogy a Simonsich ruháit azok a hajóvontatók vitték magukkal, akik ezidőtájt a tiszaparton megfordultak.

— **Elütötte a kocsi.** Hétfőn délután történt. Biszák György, aradi vasuti őr éppen a váltót akarta igazítani, midőn az arra tolatott egyik kocsi nyitott ajtaja elütötte. Az őr a fején jelentéktelen sérüléseket szenvedett, melyet pár nap alatt ki fog heverni. A megyei kórházba szállították.

— **Nem keil kikéfélni.** Egy aradi vendéglőben történt. X. ur beérkezett faluról s beszerzett egy pár vörös cipőt, amint hogy azt az új divat rendeli. Este mikor hazament s levetette a lábttyüket, rémséges lépésekkel mérte végig a szobát, majd papirt ragadott, s pár szót vetett arra, s bedugta a cipőjébe. Mikor reggel föl-ébredt, ágya előtt egy fényes fekete cipőt talált. Elkezdett lamentálni:

— Ez nem az én cipőm!

— De kérem az a' — válaszolt a tudatlan hetes — én pucoltam ki.

— Hát nem olvasta, mi volt arra a papirra írva, amit belédugtam?!

— Nem én kérem, nem tudok olvasni.

— Szerencsétlen ember; Adja ide azt a papírost.

A hetes odaadja. A fehér papírról ökölnyi betűk kiáltoznak a légürbe:

— Nem kell subiczkolni!

— **Adomány.** Mészáros Lázár 5 forintot adományozott az aradi árvaház alapjára. Az összeget a polgármesteri hivatal rendeltetési helyére juttatta.

— **Pályázatok.** A pozsonyi kir. ügyészségnek alügyészi állásra 2 hét alatt. — A kolozsi állami gulyatelepen állatorvosi állásra 6 hét alatt. — A szatmári járásbíró-ságnál albirói állásra 2 hét alatt. — A nagyváradai törvényeséknél albirói állásra 2 hét alatt. — A beszerce-bányai pénzügyigazgatóságnál számgyakornoki állásra 3 hét alatt. — A mezőkövesdi járásbíró-ságnál végrehajtói állásra 2 hét alatt. — A nagykálói járásbíró-ságnál irnok-i állásra 4 hét alatt. — A közdi-vásárhelyi járásbíró-ságnál albirói állásra 2 hét alatt.

— **Apró hírek.** Aradon a differitisz május hóban eddig 32 esettel lépett fel. — A Maricza áradása Rumelia több városában nagy károkat okozott. — A szerb osztály sorsjáték ötvenezer frtos nyere-ménye a 17,234 számú sorajegyre esett. — A chicagói nők kongresszusának ülése alatt összeomlott egy 12 ab magas tribün, melyen mintegy 75 nő volt, 8 nő többé-kevésbé súlyosan megebesült. — Nagy tűz volt tegnap Simmeringben; tizenkét ház elpusztult, a mentési munkálatoknál egy asszony súlyos sérüléseket szenvedett. — Az ujszegedi sineken talált fejletlen holttestben Simonsich László elmebeteg, volt gazdasztet ismerték föl testvérei, kik a kiásott holttestet ma megtekintették, az öngyilkosság is határozottan konstatálható. —

Földrengés volt Patocsina városban; kárt nem okozott. — A berni gazdasági kiállítás 1893-ról 1895-re halasztották. — Hajótörést szenvedett a „Barosa“ nevű brazilai hadihajó. — Két nagy vészát küldött ajándékba a csár a pápának. — A nagyvárad pályaudvarban egy kocsi vigyázatlansága folytán egy szénásszekér a robogó vonat elé került, a mely a lovat összezúzta. Emberéletben nem esett kár, de kicsi hiya, hogy nagyobb vasuti baleset nem történt. — Verseczen Uzon János, Drezsila Vikentie, Arván Juon és Uzon Tódor nevű hírhedt utonállókat letartóztatták. — Bécsben, Besslein Náthán bambergi kereskedő, valószínűleg börtövesztéségek miatt, az ereit fölmet-szette. Súlyosan sérült állapotban vitték a kórházba. — Szili-Sárkányban Markóth Gyula segédjegyző forgópisztolyal véget vetett az életének. Tették az okát nem tudják.

Hymen.

Mende Manó dr dévai körorvos e hó 28-án délután fél 6 órakor eszküszik örök hűséget az aradi izraelita imaházban Rosenbergsándor dr főrabbi bájos és szeretetreméltó leányának, Ellá kisasszonynak.

Vajda István makóvárosi alkapitány vasárnap tartotta eljegyzését Perjámoson Martin Boriska kisasszonynyal, Martin Adám ottani előkelő földbirtokos kedves lányával.

Rozvány József seprősi, aradmegyei fiatal földbirtokos, Rozvány György n.-szalontai ügyvéd és író fia, — a mult héten váltott jegyet Szentpétery Lukács seprősi földbirtokos kiválóan művelt és bájos leányával, Vilmaival.

Háry Lajos hevesi birtokos eljegyezte Montag Mór csanádmegyei nagybirtokos kedves és bájos leányát, Helén kisasszonyt.

Gyászrovat.

† **Fleischer Károly,** közbecsülésben állott aradi polgar elhunytáról részvétellel vettük a következő gyászjelentést. Alóhírottak fájdalmas szívvel jelentik, minden rokon, ösmerős és jóbarátaik nevében is, a felejthetlen jó édes atya, após, testvér, sógor, nagybátya, rokon és barát **Fleischer Károly,** méltóságos gróf Nádasdy Ferencz urad. volt számtartójának, 1893. évi május hó 21-én, reggel 6 órakor, munkás életének 67-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei május hó 23-án d. u. 4 órakor fognak Batthyány-utcza 23-ik sz. házból, ág. hitvallásu ev. szertartás szeriut tartandó ima után a helybeli közsirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Nyugodjék csendesen! Arad, 1893. május huszonegy. **Fleischer Margit** férj. **Zachariás Gézáne,** **Fleischer Gyula,** gyermekei. **Quilla Antal,** apósa. **Fleischer Janka,** **Fleischer Sámuel** és gyermekei, **Fleischer Rudolf** neje és gyermekei, **Fleischer Lajos** neje és gyermekei, **Fleischer Ottilia** férj. **Kiss Károlyné** és gyermekeik, testvérei. **Zachariás Géza,** veje. **Ozv. Zachariás Antalné** szül. **Issekutz Mária,** násza. **Fleischer Jenő,** **Fleischer Mária** férj. **Hoepfner Guidoné,** unokatestvérei.

Sport.

† **Az országos tornaverseny.** Pünkösöd első és másodnapján folyt le a budapesti országos tornaverseny, melyen Aradról 62 középiskolai tanuló vett részt. A mi diákjaink emberül megállották a sarat a harmadfélezer tornász között. Az állami tanítóképző intézet tornászai a kötéli húzásban nyertesek maradván diszoklevelet kaptak. **Angel István** gymnasiumi tanuló pedig a versenyfutásban (távolság 200 méter) másodiknak érkezett be. A versenyt kilenczezer főnyi közönség nézte. A tornászok és a közönség Csáky kultuszminisztert hosszasán megéljenezte. Az ovációval az ünnepély véget ért. Tornászaink ma érekeznek haza.

† **Az aradi regattisták** nagyban készülnek az országos regatta-versenyre. Naponta gyakorolják magukat az evezés művészetében, s az előjelekből ítélve valószínűleg díjjal térnek vissza a nagy küzdelemből.

Egyletek, Társulatok.

(*) **Jegyzők figyelmébe.** Mindazon községi és kör, illetve okl. jegyzők, kik a f. hó 31-én

Pécskán tartandó közgyűlésen részt venni óhajtanak, ismételten felkérnek, hogy ebbeli szándékukat **Povássa Soma** m.-pécskai jegyzőnél e hó 28-ig bejelenteni, a külön vonatért pedig személyenként ugyanazon határidőig 1—1 frtot az egyl. elnökséghez **M. Radnára** beküldeni sziveskedjenek; mivel ezek elmulasztása esetén ugy az elszállásolás, mint a közös ebéd rendezése stb. körül zavarok származhatnak.

Mulatságok.

Május 27. Az aradi kir. főgymnasium ifjuságának majálisa (Csálai erdő.)

Junius 1. Az aradi hadász- és hadastyán-egylet juniálisa. (Csálai erdő.)

Junius 4. A magyarvárosi asztaltársaság juniálisa (Csálai erdő.)

(=) **Mulatság a ligetben.** Az aradi magyar ifjak műkedvelői köre hétfőn este sikerült műkedvelői előadással egybekötött táncmulatságot rendezett a városi vendéglő nagytermében. Igen csinosan dekorált színpadon adták **Rigly János Számadó leánya** című 4 felvonásos népszínművét. Az előadás — eltekintve a darab gyenge voltától — simán folyt le. A szereplők igekeztek, s a nagyszámu közönség tapssal jutalmazta ha nem is a művészetet, de a nemes cél felé való törekvést. Az előadás sikerét ügyes játékkukkal előmozdították **Kotzián Katicza** (Ilka), **Irsza Pál** (Bió Pista), **Kozetko István** (Margó) és **Rigly János**, (Arva Márton.)

Előadás után kezdetét vette a táncz, mely kivilágos-kivirradtig tartott. A jelenvolt hölgyek névsora a következő:

Leányok: **Kotzián** nővérek, **Szida** nővérek, **Hack Sarika**, **Takáts Etel**, **Komlóczy Emma**, **Kovalik** nővérek, **Bizz Róza**, **Simkovics Anna**, **Klimma** nővérek, **Juhász Etel**, **Polivka** nővérek, **Seischrodt Zsuzsanna**, **Dénes Erzsike**, **Szarvas Róza**, **Kuzsly Etel**, **Spitzer Riza**, **Weszely Teréz**, **Windháb** nővérek, **Szerb Róza**, **Dobra Ilka**.

Asszonyok: **Bartha Istvánné**, **Athanaszovits Demeterné**, **Takáts Istvánné**, özv. **Hack Pálné**, **Komlóczy Károlyné**, **Kovalik Mártonné**, **Simkovits Györgyné**, **Szegedy Károlyné**, **Juhász Lajosné**, **Polinka Antalné**, **Kotzián Jánosné**, **Beischrodtné**, özv. **Szarvasné**, **Muzsly Péterné**, **Weszely Jánosné**, **Dobráné**.

(=) **Hangverseny Buttyinban.** Fényes sikerű hangversenyt rendezett pünkösöd másodnapján Buttyinban az aradvidéki tanítóegylet 24-ik évi közgyűlése alkalmából. A zóna vendéglő nagyterme egészen megtelt előkelő közönséggel. A hangversenyt a tanítók dalárdája nyitotta meg a **Vihar** című négyes szabatos előadásával. Majd **Csik Irén** k. a., Arad egyik széphangu műkedvelője adta elő **Kis mada** r a z e r d ő b e n kezdetű dalt s a **Szultán** kipi-kopi keringőjét, melyet a közönség többször megismételtetett. Ezután magyar népdalokat adott elő. A melyekkel alig győzött betelni a közönség a harmadik számot **Buja Sándor** gyújtó lelkesedéssel kísért **Kurnoz dala** i töltötték be. **Buja** hangja sokkal inkább ismert, semmint külön dicsérsünk kellene. Ezután **Tabakovits Mariska** k. a. szavalta el „**Apróhirdetések**“ című költeményét. A hangversenyt a kar **Riadó**-ja fejezte be, melyet **Fischer Antal** karnagy dirigált. Az énekszámokat **Brusch Alajos** kísérte zongorán. A rendezőség **Csik Irént** és **Tabakovits Mariskát** diszes virágcokorral lepte meg. Hangverseny után kedélyes tánczvigalom volt, a melyen jelen voltak:

Leányok: **Csik Irén**, **Tabakovits Mariska**, **Hanacsek Lujza**, **Linczel Emilia**, **Hauser Henriette**, **Steinitzer Lujza**, **Steinitzer Jenny**, **Mihájlovits Hermin**, **Zimmerman** nővérek, **Klein Fány**, **Molnár Irma**, **Lakatos Anna**, **Popesku Anna**, **Posszert Mariska**, **Borsos**, **Ilonka**, **Klafter Gizella**, **Glük Róza**, **Róth** nővérek, **Klein Róza**, **Grünvald** nővérek stb.

Asszonyok: **Csik Jánosné**, **Kömüves Józsefné**, **Roboz Józsefné**, **Maurer Mihályné**, **Zimmerman Józsefné**, **Braunné**, **Popa Györgyné**, **Molnár Imrené**, **Popesku Izidorné**, **Klafterné**, **Nagy Elekne**, **Szabó Bólané**, **Róth Henrikné**, **Klein Józsefné**, **Herschkovitzné**, **Fischer Adolfné**, **Lakatos Antalné**, **Grünvaldné**, **Zalczerné**, stb.

(=) **Sikerült majális.** A magyar nyelv-terjesztő egyesület hétfőn, pünkösdi másodnapján igen sikerült majális rendezett a Csálában. A tánczkörönd már a kora délutáni órákban megtelt közönséggel, hogy alig lehetett mozogni. A kirándultak mindvégig a legkedélyesebb hangulatban töltötték el az időt, s egy kellemes nap emlékeivel tértek haza. A jelenvolt hölgyek közül tudósítónk a következőket jegyezte fel.

Leányok: Finszter Boriska, Pelcz nővérek, Deák Ilona, Politzer Irma, Friedmann Gizella, Tóth Erzsike, Barcza nővérek, Neumayer nővérek, Laboda Helén, Dohnat Mariska, Dokopil Jozefin, Csernyei Riza, Knöbl Erzsébet, Szepessy Mariska, Schleifer Teréz, Böszörményi Katicza, Schleifer Mariska, Öhlerer Teréz, Szuprics Jozefin.

Asszonyok: Politzer Izidorné, Váradi Jánosné, Neumayer Edéné, Deák Károlyné, Szepessy Károlyné, Barcza Jánosné, Böszörményi Magdolna, Bauerné Anna, Friedmanné, Csernyei Károlyné.

(=) **Az aradi iparosok betegsegélyző egyesülete** pünkösdi első napján majálisozott a csálai erdőben. A mulatság sikerültnek ígérkezett, azonban az idő igen sokakat elriasztott az erdőbe kirándulástól. A délelőtti folyamán vidám kacagás verte fel a zöldet, délután azonban már gyérülni kezdett a publikum, miután a láthatáron nehéz fellegek mutatkoztak. Délután el is keseredett az idő, s elkezdett csepegni. Az első négyest 40 pár tánczolta. A jelen volt szépnem névsorát tudósítónk a következőkben adja:

Leányok: Kenéz Mariska, Popovits Jusztin, Dávid nővérek, Dormány Juliska, Goldstein nővérek, Finszter Boriska, Stanulovits Róza, Maichin Jozefin, Schweinhoffer Ilona, Joanovits nővérek, Riedl Katicza, Herrling nővérek, Dupéza Mariska, stb. stb.

Asszonyok: Stanulovits Lázárné, Dokupil Arpadné, Goldstein Jakabné, Dávid Nándorné, Ivanovits Antalné, ifj. Riedl Ödöné, Kolleré stb. stb.

(=) **Meghívó.** 1893. május hó 31-én a „Pécska városához“ czimzett vendéglő nagy termében az aradmegyei községi és körjegyzők egyesületének közgyűlése alkalmából rendezendő zártkörű tánczvizgalomra. Szathmáry Geyza, alelnök. Papp Gábor, Barbra Miklós pénztárnok. Eliás Simon, dr. Issekutz Marcell, Leitner István, Várhelyi Geyza, elnök. Oláh Arpad, Szomorú István ellenőr. Mateovits Béla, Povászy Soma, Rakits György, Novák István, alelnök. ifj. Bolyos Mátyás, Endreffy Lajos jegyző, dr. Reitter Ödön, Simalya Károly, Szöke Dezső. Belépti díj családonként 2 frt, Személyenként 1 frt. Felülfizetések a jótékony cél érdekében köszönettel fogadtatnak. Kezdeté este 8 és fél órákor. A tiszta jövedelem fele az országos jegyzői árvaház alapja, — másik fele egyenlően a pécskai kaszinó és tűzoltóegyesület javára fog fordíttatni.

Színház, irodalom és művészet.

Estélyek a színészház javára.

Nagyhangu falragaszokon, valódi amerikai reklammal hirdette két héttel ezelőtt Bényei István, a színészegyesület központi irodalgazdátója ama páratlanul mondható művészetet, melyben Aradváros közönsége részesei fog. Az ígéretek halmazával elkápráztatta még a jószívű színügyibizottságot is, mely „tekintve a nemes célt, a színészház létesíthetőségének előmozdítását“ 50 százalékos árfelemelést is engedélyezett.

A közönség is hitt. Elképzelte a Hegyi Aranka által énekelt kipi-kopi keringő kellemeit. A brányiné Wein Margit és Szarovatka Károly hatalmasnak ígérkező duettjét, sőt még a Bényei által egy felvonásba nyomorított Falurosával is megbékült volna, hiszen elsőrangú erőktől, a népszínház tagjaitól előadva, nem fog az oly gyatrának látszani!

Hittünk és — csalódtunk! A nagyhangú ígéretek a dicső nap közeledtével lassan-lassan lohadni kezdtek. Ez berekedt, az nem jöhetett, a harmadik pedig tanulmányaival volt elfoglalva. Mindazonáltal még mindig volt némi reménységünk, — hátna jönnek?

A dolog azonban sokkalta rosszabbul ütött be, semmint gondolni mertük volna. Közvet-

len az estély előtt, sőt előadás alatt lámpák elé lépett a rendező, s jelezte, hogy az első szám elmarad, a másik helyett pedig ezt, vagy azt adják elő. Hogy a közönség soraiban a megbotránkozás moraja volt hallható, az ilyenek után csak — természetesen — mondható.

Szinte önkéntelenül sajnálta mindenki azokat az igazán művészeket, kik a jó ügy érdekében ily igazgatás alatt felleptek és ilyen eljárás folytán a teljesen járatlan és tudatlan kollegáik miatt voltak kénytelenek pirulni.

Hisz azt senkisésem fogadhatja el, hogy a tönkresilányított Falurosza alatt hangosan beszélgetett a publikum, smidőn B. Harmath Emma mint Finum Rózi „rágyujtott“ a nótára, alig észrevehető, de annál gunyosabb nevetés terjengett a nézőtérben.

Hogy az efféle spekulációk teljesen tönkreteszik a hangversenyző művészek jó hírnevét, azt legjobban bizonyítja a tegnapi este után elégedetlenkedő közönség hangulata. Nem egy helyről lehetett hallani:

— Ez már mégis sok! Így felültetni az aradi publikumot!

S ezeknek igazuk volt. Mert ha van vidéki város, mely igazán pártolója a színművészetnek, úgy Arad az, de azt nem lehet kívánni senkitől, hogy ismét játszókkal a késél, mely már egyszer megvágta a kezét. S az aradi közönség a jövőben — igen helyesen — óvakodni fog minden oly pártolásától, mely oly egyén kezében van, ki már egy esetben jégre vitte jóhiszeműségével.

Ha Maletzky né, Sz. Bárdossy Ilona, Hegedüs Gyula, Helvey Laura és Zilahy Gyula közreműködését s Benkő Károly operaházi karnagy táradozásait leszámítjuk, valóban elmondhatjuk, hogy harmadrangu városban is gyengének deklarált előadásban volt részünk.

No de hát csak egyszer volt Budán kutyavásár, s Bényeinek is csak egyszer ültek fel az aradiak.

* **Előadások a színházban.** A színügyi bizottság tegnap délután ülésezett Fábrián László főispán elnöke alatt. Elintézés alá került Albusz professzornak ama kérvénye, hogy ő 4-5 estén keresztül ködfátyolképeket mutasson be. A bizottság a zengedélyt megadta azon feltétel alatt, ha a professzor esténként 25 frtot fizet a színházért, s a tanuló ifjuságnak kellő kedvezményt biztosít. Albusz a világ legnagyobb városaiban is szerepelt, s mindenütt elismerőleg nyilatkoznak róla.

* **Színészet Csabán.** Balogh Gusztáv jól szervezett színtársulata még csak pár napig marad Csabán. Allomásukat Gyulára teszi át, hova Kopácsy Juliska asszonyt, a népszínház volt primadonnáját várják vendéjjátékra. A diva először a Nebántsvirágban lép fel. A társulat által adandó darabok közé föl van véve: Pezsgő, Lemonadás, Próbaházasság, Dolovai nábob lánya. A társulat kedvelt tagjai: Zádor Rózsa, Bodrogi Ilona, Nógrádi, Szarvasi Soma, Hegyesi Vilmos, Rózsahegyi Kálmán, Szerdahelyi Ferencz.

* **Népszínmű premiére Makón.** A makói színtársulat a közönség nagy tetszése mellett adta elő Madzsar Gusztávnak „Falura“ című népszínművét. Madzsar Gusztáv tanár Makón s az irodalomban már is jónévvél bír.

Táviratok.

Asbóth koszoruja.

Budapest, május 23. (Saját tud. táv.) Az egész főváros felháborodással viseltetik Asbóth János képviselő iránt, aki tegnapelőtt a honvéd-ünnep alatt megkoszoruzta Hentzitet. Már is folynak készültek, hogy Asbóthot, a mint megtér Bécsből, méltó fogadtatásban részesítsék.

Budapest, május 23. (Saj. tud. táv.) Asbóth János nyilatkozatban kijelenti, hogy megkoszoruzta Hentzitet és társait, mert ő minden ellenfelének, a kivel megverekedett, kezet szokott nyújtani. Itt különösen megtette, mert a tyaszellemben járt el.

A szélbal bomlása.

Budapest, május 23. (Saját tud. táv.) A függetlenségi párt kilépett tagjainak száma hárommal szaporodott, még pedig azok közül, akik nincsenek Budapesten s akik most utólag és távirati uton jelentették ki csatlakozásukat Eötvöshöz. Máraholnapra várható, hogy Visonta i Soma is odahagyja Polonyiékát. Eötvösök is előreláthatólag még mintegy tizenöt embert kapnak a jelenleg vidéken időzők közül.

Szinte érthetetlen a megmaradt szélbalok rövidlátára, amelylyel szemethunynak Polonyi pártbomlasztó becses törekvéseire. Hiszen annak idején Ugron Gábor és pártja is Polonyi miatt hagyta ott a függetlenségi zászlót, ki most ugyancsak Polonyi reakciónárius manőverjei miatt távozott Eötvös Károly és tizenkilencz társa.

Ha sokáig dominál Polonyi, remélhető, hogy utóljára is Polonyi ur csak másodmagával, Pálffy Móríczt gróffal marad egy táborban.

Hegedüs Kolozsvárott.

Kolozsvár, május 23. (Saj. tud. táv.) Hegedüs Sándor tiszteletére fényes bankett volt, melyen lelkes beszédek mondtak Hegedüs és Sigmond Dezső.

Egygyel kevesebb.

Bécs, május 23. (Saj. tud. távirata.) Schmerling ma délután két órákor hosszú kínlás után meghalt. Soha sem volt a mi emberünk. Requi es cat in pace! . . .

Wagner Párisban.

Páris, május 23. (Saját tud. távirata.) A „Walkürök“ tegnapi előadásánál az opera bevétele 22,695 francra rugott. Ez a legnagyobb bevétel, mióta az opera fenn áll. A tüntetések, amelyekről ez előadás alkalmából tartottak, elmaradtak. A hangulat egész estén emelkedett volt.

Vasuti szerencsétlenség.

London, május 23. (Saját tud. táv.) Tralleből vonatkisiklás híre érkezik. Három utas halálosan, több utas veszélyesen megsérült. Részletesebb tudósítás még nem érkezett.

Trolle, május 23. (Saját tud. távirata.) A szerencsétlenség részletei ezek. Egy sertésekkel megrakott vonat, melyhez két személyszállító kocsi volt csatolva, a fékező nem tudott megállítani. Midőn a vonat a hidon áthaladt, két sertésszállító kocsi 40 láb magasból a folyóba zuhant, a többi kocsi pedig erősen megrongálódott. A vonat vezető és két fűtő meghalt, 11 pedig súlyosan megsebesült.

Földrengés.

Madrid, május 23. (Saj. tud. táv.) Cuevosban (Amerika) erős földrengés volt. Emberélet nem esett áldozatul.

Athén, május 23. (Saj. tud. táv.) Tegnap este egymásután következett két forgó irányu heves földrengés volt érezhető. Baj nem történt.

Nagy szélvihar.

Droyes, május 23. (Saját tud. táv.) Borzasztó szélvész dühöngött itt, mely

nagy károkat okozott. Tíz ember halálosan megsérült.

Közgazdaság.

— Budapest kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1893. évi május. hó 20. Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgron felüli súlyban) 48—49 krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) 48—48,5 krig. Fialat nehéz (pkint 320 klgron felüli súlyban) 52.—53. krig. Fialat közép (pkint 251—320 klgr. súlyban) 51.—52 krig. Fialat könnyű (pkint 250 klgr. terjedő súlyban) 49—50 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgron felüli súlyban) 48,5—49 krig. — Közép (pkint 220—280 klgr. súlyban) 48—49,5 krig. — Könnyű (pkint 220 klgrig terjedő súlyban) 48—49 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 klgron felüli súlyban) 48,5—49. krig. — Közép (pkint 220—260 klgr. súlyban) 47.—48. krig. — Könnyű (pkint 220 klgrig terjedő súlyban) 46,5—47 krig. Sertéslelészám: 1893. május hó 18-án volt készlet 179,407 darab. 1893. május 19-én felhajtott: 1641 db. 1893. május 19-én elszállított 1847 db. 1893. május 20-án maradt készletben 179,201 drb — A hízott sertés üzletirányzata: változatlan.

— A trieszti általános biztosító társaság (Assicurazioni Generali) f. é. május hó 6-án tartott 61-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1892. évi mérlegek.

A zárszámadási jelentésből látjuk, hogy a társaság életbiztosítási díjtartaléka 2,817,742 frt 02 krral szaporított, minélfogva 1892. évi december hó 31-én 34.062.383 frt 61 krra emelkedett, míg kár- és nyereség részesülési tartalékok címén 910,197 frt 70 kr. vezetett új számlára elő. Az 1892. évben 20,469,779 frt 90 kr. erejéig költöttek új életbiztosítások, melyek által az 1892. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 141,876,438 frt 70 krra emelkedtek; az életbiztosítási ágban az év folyamán bevett díjak 5,792,410 frt 13 krt tettek.

A tűz és szállítmány-biztosítási ágban a díj és illeték bevétel 9,139,397 frt 44 kr. volt, miből 2,371,882 frt 28 kr. mint díjtartalék és 771,233 frt 35 kr. mint kártartalék lett minden tehertől menten a jövő évre átvitelezve, holott az 1892. december hó 31-én érvényben volt biztosításokért a jövő években esedékesé váló díjkötelezvények összege 25,791,131 frt 60 krra emelkedett.

Károkkért az 1892-ik évben 8,851,456 frt 69 krt fizetett ki. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 253,099,377 frt 58 krnyi igen is tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 47,689,262 frt 01 kr. esik, melyet a társaság 160,805 káresetben fizetett ki.

Az értékpapírok árfolyam ingadozása fedezésére alakított tartalék 1892. december 31-én 1,802,792 frt 95 krra emelkedett a mellett, hogy a sorsolás alá eső és a névértékön beváltható értékpapírok csakis névértékön vétettek fel a mérlegbe, míg a nyereség tartalék alapszabályszerű mérvben, a részvénytőke fele összegében vagyis 2,625,000 frt-ban, az ingatlan tartalék 1,289,480 frt 92 krnyi összegben a végre a kétes követelések tartaléka 80,000 frt fentartott.

Ezen nyereség-tartalékok ennélfogva összesen 5,797,273 frt 87 krt tesznek ki.

A társaság biztosíték alapjai az ideig utalások folytán 46,528,567 frt 62 krról 49,162,470 frt 81 krra emelkedtek és elsőrendű értékekben vannak elhelyezve, melyekből több mint 14 millió magyar értékekre esik.

Az elért 793,840 frt 71 krnyi tiszta nyeresémből a társaság osztalékkul részvényenként 120 frtot aranyban vagyis 300 frankot fizet.

A közgyűlés egyhangulag és lelkesedéssel határozta el, hogy Jókai Mórt, ki az igazgatósági tanács több év óta tagja, 50 éves írói jubileuma alkalmából üdvözli, neki szerencsét kíván és egyúttal a társaság büszkeségének ad kifejezést, hogy igazgatósági tagjai sorában e legünnepeltebb magyar író üdvözölheti.

Szeszűzlet.

— Május 23. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyera szesz 54.50, kicsinyben 55.— hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 85 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatózsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósításai. — Budapest, május 23. d. u. 5 óra.

Gabona	Faj	Irányzat	100 kilogramm frt	
Buza	bánási	szilárd	8,50—8,90	
	tiszavidéki	"	8,65—9,20	
	pestvidéki	"	8,60—9,15	
	tehérmegyei	"	8,60—9,15	
	bácskai	"	8,65—9,20	
	észak-magyarországi	"	—	
Rozs	—	szilárd	7,40—7,55	
Árpa	takarmány	szilárd	6,30—6,55	
	égetni való	"	6,70—6,90	
Zab	—	szilárd	7,25—7,55	
Tengeri	bánási	szilárd	—	
	másnemű	"	5,40—5,45	
Káposzta-repcze	—	szilárd	—	
Köles	—	szilárd	4,30—4,60	
Szárazgabona hátréte	Buza	tavasza	szilárd	8,91—8,93
		junius 1894	"	—
		őszre	"	8,68—8,70
	Tengeri	május-junius 1894	szilárd	5,44—5,46
		szept-október 1893	"	5,62—5,64
Zab	Budapest sz. tavasza	szilárd	6,68—6,70	
	Budapest sz. őszre	"	—	
Káposzta-repcze	aug.-szeptember 1893	lanyha	15,50—15,60	

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1893. május 23.

Magyar aranyjárdék 1%	—
Magyar aranyjárdék 4%	114,90
Magyar papírjárdék 5%	94,20
Magyar vasúti kölcsön	124,—
Magyar keleti vasúti államkötvény I. kibocsátás	—
Magyar keleti vasúti államkötvény II. kibocsátás	—
Magyar keleti vasúti államkötvény III. kibocsátás	121,—
Magyar földtehermentesítési kötvény	—
Magyar földtehermentesítési kötvény záradékkal	—
Temes-bánáti földtehermentesítési kötvény	—
Temes-bánáti földtehermentesítési kötv. záradékkal	—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	—
Magyar szállóézsma-átszállási kötvény	—
Magyar nyereségsorsjegy-kölcsön	149,—
Tiszszabályozási és szegedi kölcsön	142,50
Osztrák járadék papírban	97,50
Osztrák járadék ezüstben	97,25
Osztrák járadék aranyban	116,75
1860-iki államsorsjegyek	147,50
Osztrák-magyar bankrészvény	980,—
Magyar hitelbank-részvény	387,50
Osztrák hitelintézet-részvény	339,—
Ezüst	—
Cs. és klr. arany	5,82
20 frankos arany (Napoleonkor)	9,78
Német birodalmi márka	60,35
London	123,75
20 márkás arany	12,05

Szerkesztői üzenetek.

T. V. (Világos.) Nem rektifikáljunk a dolgot, mert forrásunk teljesen megbízható. Ne feledje, hogy a modor teszi az embert.

Z. P. (Szőlős.) Kívánságához képest postára tettük.

Vizjelzés.

1893. évi május hó 23-án reggel 7 órakor észlelt hőmérsék, időjárás, vizállás.

Észlelési állomás	Hőmérsék C°	Időjárás	Vizállás cztimétr.
Branyicska	+ 15°	derült	+ 184
Arad	+ 17°	derült	+ 78
Makó	+ 21°	derült	+ 212
Szeged	+ 20°	derült	+ 351
Gyoma	—	—	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelzi. A — jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelzi. Arad, 1893. május 23.

A m. klr. folyamamérnöki hivatal.

Idegenek névsora Aradon.

— Május 23. —

Fehér Kereszt szálloda: Singer L. kereskedő, Budapest. Sorn Zsigmond magánzó és családja, Budapest. Magyar Korona szálloda: Fellegi Lajos kereskedő, Szeged. Vikol Géza birtokos, Drauz. Vasúti szálloda: Rosenfeld Lipót fakereskedő, Szeged.

ged. Jakab Vilmos fakereskedő, Temesvár. Bernátovits Lipót m. kir. pénzügyigazgatósági szolga, Temesvár.

Felelős szerkesztő: Vass Géza távollétében a szerkesztésért felelős: ifj. Gily Ede.

Nyilttér.*

Ma, 1893-ik évi május hó 24-én

és a következő napokon esti 8 órakor

a „Fehér Kereszt” szálloda

kertté alakított udvari helyiségében, eső esetén

a nagyteremben

BENCZY GYULA

Nyitogyszázalé,

jelenleg a leghíresebb cigány

zenekar által

HANGVERSENY

rendeztetik,

mely alkalommal a kitünően betanult zenekar

a legkedveltebb zenedarabokat fogja előadni.

Számos látogatásért esd

tisztelettel:

Pohl Károly.

Kert megnyitás.

A Nádor szállodához

czimzett gyönyörű

KERT,

mely a legkényelmesebben egy

diszes melléktérrel

van összekötve,

f. hó 21-én, pünkösd vasárnapján

a legjobb cigányzenekar

közreműködésével ünnepélyesen megnyitottam.

Gondoskodva van a legtisztább italokról, valamint mindig jégbehűtött I-a kőbányai sörről. Az ételek elkészítésére egy elsőrendű szakácsot alkalmaztam, s a napnak bármely időszakában a legjobb hideg és meleg ételekkel szolgálhatok. Nem kíméltem semmi költséget, hogy a n. é. közönségnek egy páratlan kellemes nyári kert helyiséget létesítsek, melyben a legpontosabb kiszolgálásra is gondoskodtam, miért becses pártfogását kérem

kiváló tisztelettel:

Hirsch Ferencz, szállodás.

Az aradi polgári takarékpénztár

(Minorita-palota, földszint)

kölcsönöket nyújt

ház és földbirtokra

bekebelezés mellett,

20 évi törlesztésre,

100 forint tartozás után évi 8 1/2 forint tőke és kamat együttes fizetése mellett;

38 évi törlesztésre,

100 forint tartozás után évi 6 forint tőke és kamat együttes fizetése mellett, vagy 6% kamatra a tőkének tetszés szerinti időben való törlesztése mellett. Fennálló kölcsönöket kedvező feltételek mellett convertál. A kölcsön-ügyletek gyors és előzékeny lebonyolítása biztosított.

382 3—10

Az igazgatóság.

* Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Egészen ujonnan berendezve!

Fürdőidény tartama május—szeptember!

Villamos világítás!

A leggazdagabb SZÉNSAVAS VASAS FORRÁSOK (József és Mihály-forrás.)

A női bántalmak, vérszegénység, sápkór, hólyaghurut és vesefőny, aranyeres bántalmak, gyomor és bélhurut, idegbajok ellen kiváló orvosi tekintélyek által ajánlva.

Szénsavas vasas meleg (pezsgő)-tükörfürdők, egy külön e célra emelt új épületben, a legkényelmesebben berendezve nők és férfiak számára. Láp (mór)-fürdők. Calorisator-fürdők. Mindennemű kádfürdők. Uszoda a természetes források fölé emelve, (17°—18° C. fokra melegítve.) Kellemes églaj. Jó, olcsó lakások. Kitűnő kiszolgálást és jó étkezés. Naponta többször zene. Este villamos világítás a parkban.

Allandó fürdőorvos: Dr. Sántha György.

A Buziási József- és Mihály-források

vize nemcsak mint kitűnő gyógyvíz ismeretes, de óriási szénsavtartalmánál fogva a legkellemesebb hűsítő italul is szolgál. — Mindennemű felvilágosítással, nemkülönben prospektu sokkal szolgál a

fürdőigazgatóság Buziáson (Temesmegye.)

396 2—6

BUZIÁS

gyógyfürdő

vasuti állomás LUGOS.

Zónajegy Budapest-Orsova.

Magyar kir. államvasutak.

Minden vonathoz elegáns társaskocsik személyenkint 1 frt, magánfogatok személyenkint frt 1.50 a fürdőigazgatóság által kirendelve.

Hidegvíz gyógyintézet és Kneip-kúra Buziáson.

Tekintettel a fürdőző-közönség azon részére, mely a hidegvíz-kurát, főleg a Kneip-kurát kívánja használni, Buziás-fürdön is ez idén egy külön e célra épült és szakésztel berendezett gyógyintézet létesült. hol a vízgyógyász és Kneipp-kúra műveletein kívül massage, villanyozás, villamos fürdők is alkalmaztatnak. Külön gyógy-étrend. Jól képzett fürdőszolgák és fürdőszolgánok.

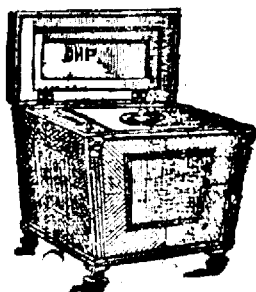
A vízgyógyintézetnek e téren már régóta előnyösen ismert szakorvosa és vezetője Dr. FAJTH PÉTER-

POLLAK D. II.

fémáru-csarnoka

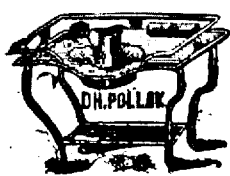
BUDAPEST, bécsi-utca 5. Gyár: IX., tüzoltó-utca 32.

ajánlja új, szabadalmazott, emallírozott víztartóval ellátott szalon jégsekrényeit, valamint vasbutorait és aczéldrót-madráczait a következő árak mellett:

Szalon jégsekrény emallírozott víztartóval

45—65 frt
Jégsekrény háztartások részére . . . 14—30 frt
Mészárossekrény 75—180 frt
Fürdő-kádak . . . 12—15 frt
Ülő-kád 6—8 frt
Fürdő-székek . . . 15—21 frt
Szoba-klozet 13 frt
Szoba-klozet 30 frt

Aczéldrót-madráczok

7—10 frt
Mosdó-asztalok 3—4 frt
Sekrény-ágyak 12—15 frt
Szab. ágyak . . . 22—30 frt
Rácsos sekrény-ágyak . . . 18—22 frt
Gyermek-ágyak 11—18 frt
Szalon-ágyak . . . 12—18 frt
Kerti padok . . . 9—18 frt
Székek 4—6 frt
Ruhafogások! . . . 10—18 frt
Konyhaberendezések 25 frt

Müemall-fűzőedények és mindenféle tejgazdasági edények, ugyszintén transport-tej-kannák szabott árak mellett. Szétküldés valamennyi vasuti állomásra utánvét mellett. Csomagolásért csak saját költségemet számítom. 600 képpel ellátott árjegyzékemmel kívánatra ingyen szolgálok. — Megrendeléseket kérem a Fémáru-csarnokba, Budapest, bécsi-utca 5. sz. alá intézni. 258 8—10

M. kir. államvasutak üzletvezetősége Aradon.

10541. sz.

354 3—3

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak mezőturi állomásán levő emeletes felvételi épület nagyobbitása, átalakítása és ugyanott egy új Veranda építésének elvállalására hirdetett első versenypályázat kellő eredményre nem vezetvén, ezen munkálatok elvállalására újabb nyilvános pályázat hirdettetik.

Az építési munkák egységáruk szerint és utánmérés alapján fognak kiadatni.

A tervek, ajánlati költségcsaták, az építés végrehajtására vonatkozó feltételek és szerződési tervezet a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége építési és pályafentartási osztályának hivatalos helyiségében (Arad, fő-ut arad-csanádi vasuti palota I. emelet) valamint a mezőturi osztálymérnökségnél (Mezőtur, városi Bazár épület I. emelet) a hivatalos órák alatt megtekinthetők és a pályázathoz szükséges nyomtatványok (Ajánlat, versenyfeltétel ajánlati költségcsaták és szerződési tervezet 50 krért ugyanott megszerezhetők.

Az építkezés elvállalására az ajánlati költségcsatákba a munkák teljesítésére vonatkozó egységáruk bejegyzendők s az a zárt ajánlattal együtt, kellően bélyegezve folyó évi május hó 25-ének déli 12 órájáig a következő címzéssel adandók be:

„A m. kir. államvasutak üzletvezetőségének Aradon. Ajánlat a mezőturi felvételi épület megnagyobbitására és átalakítására.”

Az ajánlat benyújtását megelőző napon azaz folyó évi május hó 24-ike déli 12 óráig 2100 frt azaz kétezeregyszáz forint bántópenz a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztárába készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban letendő.

Az ajánlatban a fenti bántópenz letételeinek megtörténte felemlítendő.

Az értékpapírok a budapesti illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régebb utolsó napi árfolyammal számíthatandók, de soha névértéken felül.

Készpénzben letett óvadék után kamat nem követelhető.

Az ajánlatok között a szabad választás jogát az üzletvezetőség magának fenntartja, tekintet nélkül az ajánlott egységáruk nagyságára.

A pályázat eredményéről f. évi május hó 25-ike után való napokban a pályázók értesíteni fognak.

Arad, 1893. május hó 6-án.

Az üzletvezetőség.

7445 | 893.

1—3

Hirdetmény.

A közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. t.-cz. 11. §-a értelmében a folyó 1893. évre kivetett I., II. és IV. oszt. kereseti adó az állandó illetményes állami, törvényhatósági és vasuti tisztviselők, alkalmazottak és nyugdíjasok IV. oszt. kereseti adója, tőkekamat és járadékadó, ugy ezek, valamint az ingatlan birtokok általános jövedelmi pótdadjára, továbbá az 1893—1895. év tartamára való érvénnyel kivetett házbéradóra vonatkozó kivétési lajstromok az 1883. évi XLIV. t.-cz. 16. §-a értelmében azon számból tételnek a városi adóügyi osztály 2. számú helyiségében folyó évi május hó 23-án kezdődő 8 napi közszemlére, hogy azokat bárki megtekinthetvén, ugy a saját mint a más adózóra kivetett adók elleni kifogásaikat, a hivatolt t.-cz. 16. §-a, illetve 18. §-a értelmében azon adózók, kik a kifogásolt adónemmel már az előző évben is megrovattak a lajstromok közszemlére tétele napjától, azon adózók pedig, kik a kifogásolt adócizmen ez évben először rovattak meg, ezen adónak adókönyvecskéjükbe történt előírása napjától számított 15 nap alatt a közgazgatási bizottsághoz címzett bélyegtelen kérvényben előadhassák.

Ha a kérvény I. II. oszt. kereseti adó, föld és házbéradó vagy ezek pótdadjára ellen irányul, akkor a polgármesteri hivatalban, ha pedig tőkekamat, vagy IV. oszt. kereseti adó ellen irányul, a kir. pénzügyigazgatósághoz nyújtandó be.

Erről azzal értesítettük az adóköteles közönség, miszerint az elősorolt adónembeli sérelmes kivetés ellen a fentebb megjelölt kérelmezési határidőn túl beadandó kérvények

a 73911 | 884. számú pénzügyminiszteri rendelet értelmében tárgytalanul fognak visszadatni.

Az ipari, kereskedelmi vagy bárminemű haszonhajtó foglalkozásból eredő jövedelem 1893—895. évekre való megadóztatására vonatkozólag szerkesztett adójavaslatok ugyancsak f. hó 23-án kezdődő 8 napi közszemlére azzal tételnek a városi adóügyi osztály helyiségében, hogy azokat mindenki betekinthevén, bármely javaslat elleni kifogásait a 8 nap leteltével összeülendő adókövető bizottság előtt előszóval is megtehesse.

Aradon, 1893. május 19-én.

A városi tanács.

9138 | 893.

1—3

Hirdetmény.

Az ipari, kereskedelmi vagy bárminemű haszonhajtó foglalkozásból eredő kereset 1893. 1895. évekre való megadóztatására vonatkozólag szerkesztett III. oszt. kereseti adó kivétési javaslatok azzal tételnek f. hó 23-án kezdődő 8 napi közszemlére a városi adóügyi osztály 2. számú helyiségében, hogy azokat mindenki betekinthevén, bármely javaslat elleni kifogásait a 8 nap leteltével összeülendő adókövető bizottság előtt előszóval megtehesse.

A foglalkozási A. B. C. rendben eszközöndő adókövetés megkezdésének napja, valamint a naponkint tárgyalás alá eső adótárgyak sorrendje szókottan hirlap útján és a városház hirdető tábláján fog közlétetni,

Arad, 1893. május 23.

A városi tanács.

Mellbetegségek.

Alphosphorsavas mézszörp

Grimault és társa gyógyszerészekről,

Párisban.

A makacs köhögés, hurut, számarhurut s más egyéb mellbajoknál, főképen pedig a kezdődő tüdőorvadásnál csodálatraméltó hatása van. Enyhíti a gyötrő köhögést, megszünteti az éjjeli izzadást.

Ügyelni kell a Grimault & Co. védjegyre, hogy a valódit kaphassuk.

Egy üveg ára 2 frt, 6 üveg 10 frt.

Főraktár: Budapest, Király-utca 12. sz.

Török József gyógyszerertárában.

10 10—12

Kapható;

Török József budapesti gyógyszerész különlegességl főraktárának aradi fiokjában:

RING LAJOS,

„Angyalhoz” címzett gyógyszerertárában Aradon Asztalos Sándor utca 1. szám.

Arverési hirdetemény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Maros-utca délkeleti sarkán a főúti 41. számú telek mellett fekvő 190 ölnyi teleknek eladása iránt folyó évi május hó 29-én délelőtt 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár ölenként 10 frt. Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10 százaléka készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban. Az árverésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vételnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok úrnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők. Arad sz. kir. város gazdasági székének 1893. évi május hó 8-án tartott üléséből.

Kiadta: Lócs Rezső, aljegyző.

6959-1893.

Hirdetés.

A nagymélt. földmivelésügyi m. kir. minister ur 19746 | 893 sz. a. rendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy a német birodalmi kormány részéről az Ausztriából és Magyarországból Németországba szállítandó állati nyors termények után ez idő szerint származási bizonyítványok nem követeltetnek. Arad 1893 ápril 22.

A városi tanács.

ASSICURAZIONI GENERALI 1892. ÉVI MÉRLEGE.

Table with columns: BEVÉTEL, Üzlet, Vagyon, Összes, KIADÁS, Üzlet, Vagyon, Összes. Sub-headers: A tétel neve, bevétel, A tétel neve, kiadások. Rows include: 1. Díjtartalék a múlt évről, 2. Tartalék oty károokra, 3. Díjak a törlesztés levonásával, 4. Kötvényilletékek, 5. Tőke elhelyezések jövedelme, 6. Nyereség különféle értékesítések folytán, 7. Aratbiztosítási díjak, 8. Károk, 9. Díjtartalék 1892. december 31-én még folyó biztosításokra, 10. Jutalékok, 11. Általános kezelési költségek, 12. Adók és illetékek, 13. Az ellátási pánztár kamatai, 14. Kétes követelések leírása.

Nyereség- és veszteség-számla a B mérleghez. - Életbiztosítási osztály. (1892.)

Table with columns: Üzlet, Vagyon, Összes, Üzlet, Vagyon, Összes. Rows include: 1. Díjtartalék a múlt évről, 2. Tartalék 1891. deczemb. 31-én függőben levő károokra, 3. Díjbevetél, 4. Kötvénydíjak, 5. Díjtartalék átadott viszontbiztosításokra, 6. Elhelyezett tőkék jövedelme, 7. Nyereség különféle értékesítések folytán, 8. Fizetések esedékes biztosításokért, 9. Kötvény-visszavásárlások, 10. Díj és költség, 11. Orvosi fizetődíjak, 12. Jutalékok, 13. Költségek, 14. Adó és bélyeg, 15. Kamatok a nyeresémmel biztosítottak javára, 16. Leírás kétes követelésekre.

VAGYON A: ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1892. december 31-én. TEHER

Table with columns: Folyó szám, A tétel neve, A, B, ÖSSZESEN, Folyó szám, A tétel neve, A, B, ÖSSZESEN. Rows include: 1. A részvényesek adólevelei a tőke be nem fizetett részéről, 2. Ingatlan birtok, 3. Kölcsönök a társaság életbiztosítási kötvényeire, 4. Kamatozó jelzálogilag biztosított tőke-kölcsönök ingatlanokra, 5. Kölcsönök letéteményezett állam- és más értékpapirokra, 6. Állam és más értékpapirok, 7. Váltók a társaságban, 8. Előlegek a jelzálogszámláknak (alapos. i. az. e. pont), 9. Penzek folyó számlán különböző bankoknál és hitelintézeteknél, 10. Készpénz-készlet a trézi és velenzei igazgatóságok pénztárában, 11. Készpénz-készlet a főkök pénztárában, 12. Maradvány a viszontbiztosítók számláiból, 13. Maradvány az intézet főköjainak számláiból, 14. Maradvány az A mérleg folyó számlájából, 15. Adósság különböző címek alatt, 16. Díjtartalék átadott élet-viszontbiztosításokra, 17. Bitorzat és vasszekrények a társaság összes hivatalában, czéglablák, papír és nyomtatvány az összes raktárakban, 18. Előlegezett jutalékok és szervezési költségek, 1. Alapítke, 2. Tőkésített nyereségtartalék, 3. Tartalék az értékpapírok árfolyam ingadozásának fedezésére, 4. Ingatlan tartalék, 5. Tartalék a kétes követelések fedezésére, 6. Díjtartalék még érvényben levő biztosításokra, 7. Tartalék bejelentett, de december 31-én még ki nem fizetett károokra, 8. Össztartalék az életbiztosításban nyeresémmel haláleset biztosítás frt 371,905.09, 9. A hivatalnokok ellátási pénztárának vagyona, 10. Jelzáloghitelzők, 11. Egyenleg a viszontbiztosítók számláján, 12. Egyenleg az intézet főköjainak számláján, 13. Hitelezők különböző címeken, 14. Letétek kezeseg és biztosított gyanánt, 15. A B mérleg folyó számlájának egyenlege, 16. Gidoni alapítvány, 17. Girard alapítvány, 18. Goldschmidt alapítvány, Felosztható nyereség.

A sz. kir. szah. Assicurazioni Generali központi igazgatósága Triestben: Besso M., Dr. Camillo Bozza, Br. Bruck Ottó, Dr. Calabi R., Br. Morpurgo József, Segré V. Vezértitkar: Besso József.

Magyarországi vezérigynökség, Budapest, Dorottya-utca 10. sz., az intézet saját házában

Bővebb zárszámadási jelentések az alanti főigynökségnél kaphatók. Ugyanitt felvilágosítások a legnagyobb készséggel adatnak és biztosítási ajánlatok a tűz-, jég-, élet- és szállítványbiztosítási ágazatokban a legszolidabb feltételek és legolcsóbb díjak mellett eszközöltetnek.

Az aradi főigynökség: LUSTIG A.

Nyomatja és kiadja az „Aradi nyomdatársaság“ könyvnyomdája